

Отже, сучасна українська комп'ютерна термінологія активно розбудовується й у процесі розвитку потребує уніфікації та стандартизації. На жаль, у навчальній та навіть науковій літературі побутує значна кількість калькованих переважно з російської мови термінів. Ці лексичні огріхи необхідно виправляти.

ПОРУШЕННЯ ЛЕКСИЧНИХ НОРМ У НАВЧАЛЬНИХ ТЕКСТАХ РАДІОТЕХНІЧНОЇ ГАЛУЗІ

Теглівець О.

Національний університет «Львівська політехніка»

Кафедра радіоелектронних пристроїв та систем
crashtea3lviv@ukr.net,

Науковий керівник – **Теглівець Ю. В.**, к. ф.н., доц., доцент кафедри української мови Національного університету «Львівська політехніка»

Проблема культури мови не випадково упродовж століть залишається в полі зору багатьох науковців, адже мова є критерієм освіченості та індивідуальності людини.

Одним із різновидів культури мови, яку часто називають «соціальним варіантом сучасної літературної мови» [2, с. 53–54], є мова фахового спілкування чи наукова мова. Науковий текст є свідченням того, що фахівець певної галузі володіє термінологією, вміє за допомогою мовних засобів передати певні знання предметної галузі.

Сьогодні фахове мовлення науковців та студентів рясніє порушенням мовних норм. На це звертають увагу і філологи (І. Кочан, О. Сербенська, Г. Наконечна, О. Микитюк, І. Фаріон та ін.), і техніки (Б. Кінаш, О. Кочерга, В. Моргунюк, Б. Рицар та ін.). Серед об'єктивних причин можна назвати те, що формування наукової мови в Україні відбувалося за несприятливих умов бездержавності, тому галузеві терміносистеми не розвивалися природно. Вплив російської мови, яка довгий час була опосередкованою ланкою для перекладу наукової літератури, позначився на всіх мовних рівнях.

Джерельною базою розвідки слугували тексти методичних вказівок до лабораторних робіт, конспекти лекцій для студентів радіотехнічного напрямку, розміщені у Віртуальному навчальному середовищі [1]. Редагування таких текстів дозволило виявити такі порушення лексичної норми:

- плеоназм: *недостатня завадозахищеність від взаємних завад* – варто сказати *недостатня завадо захищеність*;

- міжмовні пароніми: *ряд проблем – низка проблем; задачі дослідження – завдання дослідження* тощо.

- суржик: *полоскові лінії – смужкові лінії; в якості прикладу – як приклад; співставляючи лінії зв'язку – зіставляючи (порівнюючи); кабельні та повітряні лінії відносяться до провідних ліній – кабельні та повітряні лінії належать до провідних ліній; лінія поверхневої хвилі являє собою одиночний металевий провід – лінія поверхневої хвилі – це одинарний металевий дріт*. Лексему *провід* залежно від контексту треба замінити на *дріт, кабель* або *шнур* та ін.

Отже, проблема порушення лексичних норм сучасної української літературної мови залишається відкритою і потребує подальшого аналізу. Для майбутнього фахівця надзвичайно важливо володіти, крім професійних навичок, нормами літературної мови, вміти застосовувати їх у професійному спілкуванні.

Література

1. *Віртуальне навчальне середовище Національного університету «Львівська політехніка»* URL: <http://vns.lpnu.ua> (дата звернення 23.03.2019).

2. *Мацько Л. І. Українська наукова мова (теорія і практика): навчальний посібник*. Тернопіль: Підручники і посібники, 2011. 272 с.

ПОРУШЕННЯ МОВНОЇ НОРМИ У ПІДРУЧНИКАХ ТЕХНІЧНОГО НАПРЯМКУ

Фляк О.

Національний університет «Львівська політехніка»

Кафедра прикладної лінгвістики

olenafliak@gmail.com

Науковий керівник – **Микитюк О. Р.**, к. ф. н., доц., доцент кафедри української мови Національного університету «Львівська політехніка»

Мовна норма – це суспільно визнані правила вживання слів, граматики і вимови певного часового зрізу [3, с. 30]. Часто порушення мовної норми можна не лише почути на вулиці чи навіть на телебаченні, а й побачити їх у підручниках, газетах, наукових статтях тощо.